

DE VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

# NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft:** ontwerp van Vlaamse gezondheidsdoelstelling  
'Gezonde Generatie 2026 – 2035'

## Samenvatting:

Op 15 december 2025 vond, als sluitstuk van een voorbereidend traject van twee jaar, een evenement plaats om het ontwerp van nieuwe gezondheidsdoelstelling 'Gezonde Generatie 2026 - 2035' voor te stellen. Gezonde Generatie is de opvolger van 'De Vlaming leeft Gezonder in 2025'.

De gezondheidsdoelstelling 'Gezonde Generatie' stimuleert gezond gedrag bij de Vlaamse bevolking via vier preventieprogramma's: gezonde voeding en beweging; middelengebruik en verslaving; mentaal welzijn; en seksuele gezondheid. Deze programma's worden uitgewerkt voor vier doelgroepen: de eerste 1.000 dagen, kinderen en jongeren, volwassenen en ouderen. Elk programma bundelt samenhangende thema's en gezondheidseffecten, met aandacht voor een consistente afstemming van inhoud, timing en methodieken.

De voortgang wordt opgevolgd via gezondheids- en procesindicatoren. Conform de Beleidsnota 2024–2029 voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestijding, ligt de prioritaire focus op kinderen, jongeren en ouderen. De uitvoering verloopt hoofdzakelijk via lokale besturen, onderwijsinstellingen en zorg- en welzijnsvoorzieningen. Wetenschappelijke onderbouwing blijft centraal, met bijkomende inzet op impacttrajecten om bereik en implementatie te versterken, onder meer in het basis- en secundair onderwijs.

Conform het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidbeleid, artikel 18, §1, word dit ontwerp van gezondheidsdoelstelling, na advies van de Vlaamse Raad WVG, voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Volgende stap in de procedure is voorlegging aan het Vlaams Parlement.

## 1. SITUERING

### A. BELEIDSVELD/ BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, beleidsveld gezondheids- en woonzorg. Het betreft de preventieve gezondheidszorg.

Het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid voorziet:

- In artikel 13 t/m 17 het formuleren van Vlaamse Gezondheidsdoelstellingen;

- In artikel 18 het voorleggen van nieuwe Vlaamse Gezondheidsdoelstellingen aan de Vlaamse Raad WVG, Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement.
- In artikel 31, §1, het nemen van initiatieven m.b.t. bevolkingsonderzoeken;
- in artikel 68 het nemen van initiatieven m.b.t. kanker;

De volgende beleidsdoelstellingen worden nagestreefd

### Vlaams regeerakkoord 2024-2029

- “De Vlaamse Regering zet verder in op een performant preventiebeleid vertrekkend vanuit de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen.”
- “We zien een sterke stijging van **eetstoornissen**, veelal bij tieners en jongeren. Er wordt gericht en preventief op ingezet, onder andere door online campagnes en doelgerichte informatieverstrekking naar jongeren en hulpverleners”. (...)
- “Bij **verslavingen** wordt er veelal enkel gekeken naar drugs, tabak en alcohol, maar ook vaperen, smartphone, medicatie, gamen en gokken brengen problemen met zich mee. We zetten, in samenwerking met andere sectoren en beleidsdomeinen, in op preventieve en sensibiliseringscampagnes. In de media mag er absoluut niet de perceptie gewekt worden dat dergelijke verslavingen leuk zijn.” (...)
- “Altijd maar meer Vlamingen lijden aan **obesitas**. We nemen maatregelen om die tendens tegen te gaan. Waar nodig wordt ondersteuning en zorg aangereikt, gericht op de psychosociale en fysieke gezondheidsverbetering.”(...)
- “We verbeteren het begrip van de **gezondheidsvaardigheden** van de bevolking. Onze burgers moeten optimaal geïnformeerd zijn over gezondheid en welzijn en ze moeten snel en eenvoudig objectieve informatie kunnen opzoeken indien gewenst.”

### Beleidsnota 2024-2029 Welzijn, volksgezondheid, gezin en armoedebestrijding

- 1.1 SD: We zetten in op preventief gezondheidsbeleid om gezondheidswinst op populatieniveau te vergroten en gezondheidsongelijkheden te verkleinen
  - o 1.1.1 OD: We voeren een duurzaam preventief gezondheidsbeleid op basis van gezondheidsdoelstellingen

### Situering binnen het preventief gezondheidsbeleid

Om het preventief gezondheidsbeleid een duurzame focus te geven, worden Vlaamse gezondheidsdoelstellingen geformuleerd. De juridische basis daarvoor is het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (artikel 13 t.e.m. 17).

Vlaamse gezondheidsdoelstellingen zijn specifieke, meetbare en aanvaarde doelstellingen op vlak van preventie met het oog op het behalen van gezondheidswinst op bevolkingsniveau en verkleinen van de gezondheidsongelijkheid.

De formulering van een ontwerp van gezondheidsdoelstelling gebeurt in een traject dat deskundigen, organisaties en stakeholders samenbrengt rond een specifiek thema. Deze formulering geeft een invulling aan de doelstelling, maar ook aan de wetenschappelijke onderbouwde strategieën die nodig zijn om de doelstelling te bereiken, en aan de middelen die daarvoor moeten worden ingezet.

Om gezondheidsdoelstellingen uit te voeren wordt structureel samengewerkt met partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking, Gezondheidsmakers/Gezond in Brussel,

preventiewerkers in de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG) en intergemeentelijke preventiewerkers. Die samenwerking krijgt voor partnerorganisatie en organisaties met terreinwerking vorm via een beheersovereenkomst na het lanceren van een oproep.

Een gezondheidsdoelstelling wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering en het Vlaamse Parlement, na advies van de Vlaamse Raad WVG.

Deze gezondheidsdoelstellingen zijn momenteel van kracht:

- Gezondheidsdoelstelling 'Suïcidepreventie'
- Gezondheidsdoelstelling 'Vaccinatie'
- Gezondheidsdoelstelling 'Milieugezondheidszorg'

Voor de gezondheidsdoelstelling 'Bevolkingsonderzoeken naar kanker' werd een ontwerp van doelstelling ontwikkeld dat nog bekrachtigd moet worden door het Vlaams Parlement.

## **B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN**

Het voorstel van gezondheidsdoelstelling is als mededeling overgemaakt aan de Vlaamse Regering (ministerraad van 12 december 2025).

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft op 24 april 2026 een advies geformuleerd over het voorstel van gezondheidsdoelstelling (bijlage 3). Er werd een antwoord gegeven op dit advies (bijlage 4).

De Inspectie Financiën verleende op 9 juni 2026 een gunstig advies (bijlage 5) betreffende het voorstel van gezondheidsdoelstelling (bijlage 1).

Met toepassing van artikel 31 §2 2° van het BVR VCO is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist.

## **2. INHOUD**

Een gezonde leefstijl is een cruciale hefboom voor het bevorderen van de volksgezondheid. Met de gezondheidsdoelstelling 'Gezonde Generatie' wordt richting gegeven aan het Vlaamse gezondheidsbevorderingsbeleid voor de periode 2026–2035. Deze doelstelling bouwt voort op en volgt de gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' op. Een tussentijdse evaluatie is voorzien eind 2031, op basis waarvan doelstelling, strategieën en preventieprogramma's kunnen worden bijgesteld, na voorlegging aan de Vlaamse Regering.

Gezonde Generatie richt zich op het stimuleren van gezond gedrag bij de Vlaamse bevolking en wordt geconcretiseerd via vier preventieprogramma's: gezonde voeding en beweging; middelengebruik en verslaving (waaronder tabak, vaperen, alcohol, drugs, gokken, psychoactieve medicatie en problematisch schermgebruik); mentaal welzijn en seksuele gezondheid. Deze preventieprogramma's worden uitgewerkt voor vier doelgroepen: eerste 1000 dagen, kinderen en jongeren, volwassenen en ouderen.

Elk preventieprogramma bundelt thema's die sterk met elkaar verbonden zijn, zowel op het niveau van gezondheidsgedrag als van gezondheidseffecten, zoals overgewicht en obesitas, diabetes en hart- en vaatziekten. De programma's beogen een betere afstemming van inhoud, timing en methodieken van preventieve boodschappen.

De opvolging van de doelstelling gebeurt via het monitoren van gezondheidsindicatoren en procesindicatoren. Hoewel een gezonde leefstijl voor de hele bevolking belangrijk is, ligt de prioritaire focus op kinderen, jongeren en ouderen. Dit conform de Beleidsnota 2024–2029 voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding. De uitvoering van de doelgroepgerichte aanpak verloopt hoofdzakelijk via drie prioritaire settings: lokale besturen, onderwijsinstellingen en zorg- en welzijnsvoorzieningen.

Wetenschappelijke onderbouwing blijft de basis, met bijkomende aandacht voor nog beter bereik en meer effectieve implementatie. Via impacttrajecten wordt ingezet op een betere verspreiding en toepassing van preventiestrategieën en -methodieken. Een eerste impacttraject richt zich op het basis- en secundair onderwijs, waar het preventieaanbod wordt gestroomlijnd over thema's en organisaties heen, en toegankelijk gebundeld op één centraal platform.

### **3. BESTUURLIJKE IMPACT**

#### **A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID**

De uitvoering van het voorstel van gezondheidsdoelstellingen en bijhorend actieplan is tot en met 2031 voorzien binnen de beschikbare middelen van het Preventief Gezondheidsbeleid (begrotingsartikel GB0-1GCF2JA-WT programma 1GD33000) van de Vlaamse Gemeenschap.

Vanuit uitbreidingsbudget preventie wordt **een stapsgewijze budgettaire groei naar 3.400.000 euro per jaar voorzien voor de uitvoering van de gezondheidsdoelstelling.**

Daarnaast zetten we de bestaande projectfinancieringen om in structurele financiering voor versterking van beheersovereenkomsten vanaf 2027.

#### **B. ESR-TOETS**

Niet van toepassing.

#### **C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID**

Dit voorstel van gezondheidsdoelstelling heeft geen impact op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

#### **D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN**

Dit voorstel van gezondheidsdoelstelling heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en schulden en de ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

Dit voorstel van gezondheidsdoelstelling heeft bijgevolg geen impact op de lokale en provinciale besturen.

## 4. VERDER TRAJECT

Na goedkeuring door de Vlaamse Regering, wordt het voorstel van gezondheidsdoelstelling ter goedkeuring voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Een goedgekeurde Vlaamse gezondheidsdoelstelling blijft van kracht tot ze wordt herzien of opgeheven door het Vlaams Parlement.

De opvolging van de gezondheidsdoelstelling is in handen van het Departement Zorg, dat ook verantwoordelijk is voor het monitoren van de indicatoren en het organiseren van de governancestructuur.

## 5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan de voorgestelde gezondheidsdoelstelling;

2° de Vlaams minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid te gelasten de gezondheidsdoelstelling ter goedkeuring voor te leggen aan het Vlaams Parlement;

3° de Vlaamse minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid te gelasten met de uitvoering van de gezondheidsdoelstelling en daaraan verbonden acties.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ